

Contactpersoon: mevr. F. Goelaman
Afdeling/Team: Regie & Ontwikkeling
E-mail: post@heerhugowaard.nl

Ons kenmerk: Bij19-321
Zaaknummer: Cbb190254

RAADSINFORMATIEBRIEF

Aan de Gemeenteraad van Heerhugowaard

Onderwerp: Raadsinformatiebrieven JeugdzorgPlus voorziening te Bakkum

Heerhugowaard, 9 mei 2019

Geachte leden van de gemeenteraad van Heerhugowaard,

Kennisnemen van

De ontwikkelingen rondom de JeugdzorgPlus voorziening te Bakkum. Tevens worden in deze brief vragen beantwoord die door verschillende fracties aan diverse colleges zijn gesteld naar aanleiding van berichtgeving in de media.

Inleiding

Wij informeren u met regelmaat over ontwikkelingen rondom de JeugdzorgPlus. Middels deze raadsinformatiebrieven trachten wij alle achttien gemeenteraden in de regio NHN eenduidig en transparant te informeren. We kijken terug op een bezoek van wethouders aan Antonius in Bakkum, we gaan in op een rechtelijke uitspraak van 17 april 2019 en beantwoorden in deze brief vragen die door verschillende fracties aan diverse colleges zijn gesteld naar aanleiding van berichtgeving in de media.

Kernboodschap

Bezoek wethouders aan Antonius

Op donderdag 2 mei jongstleden bezochten enkele wethouders het Antonius te Bakkum. Zij kregen een rondleiding door het pand en er werd gesproken over de vorderingen in Antonius.

De eerste jongere die opgevangen werd bij Antonius was ook aanwezig en sprak met de wethouders. De wethouders waren nieuwsgierig naar zijn ervaringen bij Antonius. Hij sprak positief over zijn verblijf. Hij bevindt zich nu in fase 3 van het JouwZorg-model. De jongere geeft aan graag zelfstandig te willen wonen – hij is 17,5 jaar. Samen met zijn begeleiders worden de

mogelijkheden bekeken. Horizon bekijkt de mogelijkheden hiervoor. De jongere gaf aan het Antonius en de groene, rustige omgeving een prettige plek te vinden. Het voelt voor hem niet als een gesloten setting door de vrijheden die hij krijgt en de mogelijkheden die er zijn. Wanneer hij even z'n hoofd leeg wil maken, is er altijd wel iemand die met hem buiten wil wandelen of naar het strand wil gaan. Dat waardeert hij erg. Hij is sinds kort lid geworden van de lokale rugbyclub. Zijn wens voor de toekomst: een vrouw en kinderen en een leuke, goed betaalde baan.

Om een indruk te krijgen van de leefomgeving van de jongeren, ziet u hieronder enkele foto's.

Ook kregen we een reactie van een ouder wiens kind in Antonius verblijft. Deze reactie luidt als volgt: “De hele setting waar mijn kind verblijft op Antonius doet ‘vriendelijk’ aan; geen tralies en zware straffen, maar volop betrokkenheid en ruimte om te groeien. Natuurlijk zijn er kaders en afspraken waar hij zich aan moet houden en loopt niet altijd alles goed, maar hij werd twee weken geleden ook in staat gesteld om zijn heftruck-examen te halen. En wat waren we blij en trots toen hij - onder begeleiding - langs kwam om te vertellen dat hij geslaagd was. Dat geeft zo'n fijn gevoel en vertrouwen voor de toekomst.”

Opening Antonius

De verbouwingen binnen Antonius zijn half mei afgerond. Op woensdag 3 juli aanstaande wordt het Antonius officieel geopend. Aangezien de locatie zich in de gemeente Castricum bevindt, wordt de gemeenteraad van Castricum uitgenodigd voor deze opening. In de week daarop volgend organiseert Horizon een bijeenkomst waarbij raadsleden van de overige zeventien gemeenten in de regio Noord-Holland-Noord worden uitgenodigd een kijkje te nemen in Antonius. We kunnen ons goed voorstellen dat u de veelbesproken locatie graag een keer met eigen ogen wilt zien. De uitnodiging hiervoor volgt later.

Q&A's

Er zijn binnen de achttien gemeenten een aantal dezelfde vragen gesteld naar aanleiding van berichtgeving in de media. Hieronder vindt u de beantwoording van deze vragen.

- 1. Bent u bekend met de recente uitspraak van de kinderrechtster Alkmaar dat de plaatsing van een minderjarige op de locatie Antonius in strijd was met de kwaliteitseisen uit de jeugdwet? Zo ja, kunt u aangeven op welke punten dit is en welke acties er ondernomen worden om deze situatie recht te zetten?**

Ja, daar zijn we mee bekend. In dit specifieke geval is de rechter van mening dat de zorg in strijd was met artikel 4.1.1 van de Jeugdwet. Uit de uitspraak vernemen wij dat de strijdigheid met de jeugdwet gaat over de zorg en veiligheid op Antonius omdat deze naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende was afgestemd op de specifieke en ernstige problematiek van de jeugdige. Daarnaast is de rechter van mening dat de jeugdige in de periode dat zij op Antonius verbleef in onvoldoende mate scholing heeft gehad en dat de behandeling niet is gestart.

De problematiek van de doelgroep in een gesloten jeugdinstelling is zo divers en complex dat dit voor elke aanbieder lastig is om te regelen op één locatie. Het is om deze reden niet ongebruikelijk dat jeugdigen overgeplaatst worden. Dat geldt ook voor Horizon.

Het was eerder bekend dat de jeugdige uit deze casus in een andere zorginstelling beter passende zorg zou kunnen krijgen. Hierover waren Horizon en de gecertificeerde instelling het met elkaar eens. Op inhoudelijke gronden is vervolgens gekozen voor een behandeling bij Transferium.

Wat betreft het onderwijs was het ons bekend dat de formele gedoogverklaring nog niet was afgegeven. Begin februari werd door pedagogische personeel van Horizon met een onderwijsbevoegdheid onderwijs gegeven, Later gebeurde dit door docenten van het Spinaker.

Horizon heeft een uniek concept voor de JeugdzorgPlus, de JouwZorg-methode. De behandeling in de periode van geslotenheid is gericht op het activeren en stimuleren van jongeren en zijn/haar systeem (leefomgeving, familie, vrienden), om goede behandeldoelen neer te zetten en zelf een keuze te maken voor passende jeugdhulpverlening. De gekozen hulpverlening van de jongere vindt vervolgens plaats in

de eigen woon- en leefomgeving. Met als doel dat jongeren en hun ouder(s) dit direct toe kunnen passen. Dit is duidelijk anders dan men gewend was en past binnen de transformatieopgave. Verandering heeft gewenning nodig.

Wij herkennen dat in de opstartfase niet alle processen optimaal hebben gefunctioneerd, maar we hebben de overtuiging dat Horizon verantwoorde jeugdhulp levert. Ook de jeugdrechter concludeerde op 20 februari 2019 dat gelet op de verbouwing de opening te vroeg heeft plaatsgevonden, maar dat Antonius voldeed aan de vereisten voor zorg en veiligheid.

2. De instelling geeft zelf aan dat ze de uitspraak van de kinderrechter 'kortzichtig' vindt. Hoe wordt gemonitord of voldaan wordt aan de kwaliteitseisen?

De inspectie van Onderwijs is belast met het toezicht op het onderwijs en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd is belast met het toezicht op de kwaliteit van de geleverde jeugdhulp. Aan de hand van een toetsingskader controleert de inspectie een organisatie. Ze kijkt of de organisatie voldoet aan de wettelijke eisen en of zij verantwoorde hulp biedt van voldoende kwaliteit. Wij hebben contact gehad met de Inspectie van Gezondheidszorg en Jeugd. De inspecteur gaf aan Horizon te kennen en vertrouwen te hebben in de aanpak. Een inspectie vindt nog voor de zomer plaats. Zij doen dit na een gebruikelijke opstartperiode. We zien de inspectierapporten over Antonius met belangstelling tegemoet.

De achttien Noord-Hollandse gemeenten hebben gezamenlijk contractmanagement geregeld. Contractmanagement is belast met de toezicht op de contractuele afspraken die zijn gemaakt tussen Horizon en de gemeenten.

3. De raad voor de Kinderbescherming heeft, aldus het NHD, eerder twijfels geuit over de veiligheid van de locatie Antonius. Kunt u ons aangeven welke twijfels dit precies waren, welke maatregelen er getroffen zijn om deze twijfels weg te nemen en hoe u het vervolg monitort?

De Raad voor de Kinderbescherming heeft twijfels geuit over de locatie, het onderwijs en de behandeling in Antonius. Deze twijfels zijn onder andere onderwerp geweest van de zitting die op 20 februari 2019 is gepubliceerd. Hierin concludeerde de rechter dat gelet op de verbouwing van Antonius de opening te vroeg heeft plaatsgevonden, maar dat Antonius voldeed aan de vereisten voor zorg en veiligheid. Op korte termijn zullen wij het gesprek voeren met de Raad voor de Kinderbescherming om rechtsreeks hun bevindingen te bespreken.

4. Wij maken uit het artikel op dat Defence for Children op basis van signalen van ouders en advocaten heeft aangegeven dat onderwijs, dagbesteding en veiligheid niet (altijd) op orde zijn. Klopt dit, was u hier mee bekend en welke actie heeft u hierop ondernomen?

Wij kennen de signalen van de jeugdrechtsadvocaten. Deze hebben we ook besproken met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd die de signalen inmiddels had ontvangen. Wij hebben meerdere malen op ambtelijk niveau het initiatief genomen om een gesprek met de jeugdrechtsadvocaten te voeren.

Wij herkennen ons niet in het beeld dat in het artikel van Defence for Children wordt neergezet. Wij erkennen dat in de opstartfase niet alle processen optimaal hebben

gefunctioneerd, maar we hebben vertrouwen dat Horizon verantwoorde jeugdhulp levert. Elke jeugdige krijgt de best passende zorg.

- 5. De kinderrechter Alkmaar heeft gesteld dat de regie over de behandeling van een minderjarig kind naar Parlan overgedragen moet worden. Ligt de verantwoordelijkheid daarmee nu bij Parlan? En zo ja, is dit in strijd met de aanbesteding?**

Het is niet wat we hebben beoogd met de aanbesteding, maar we staan toe dat Horizon hierover afspraken heeft gemaakt met Parlan.

- 6. In reactie stelt wethouder Does uit Heerhugowaard dat de inspectie ‘zeer tevreden’ is over Horizon, is er een inspectierapport, specifiek over de locatie Bakkum, waar dit uit blijkt en zo ja, zou u ons dit kunnen doen toekomen?**

Wethouder Does doelde met zijn uitspraak op de mening van de inspecteur - van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd - over Horizon. Zie ook het antwoord op vraag 2.

- 7. We lezen dat de jeugdzorg die door Horizon geleverd wordt niet geschikt is voor elke jeugdige. Mocht de situatie zo worden dat het Transferium niet open kan blijven voor dergelijke zorg en Horizon blijkt niet aan de gemaakte afspraken te kunnen voldoen of de volgende aanbesteding hen niet gegund wordt, hoe gaat deze zorg dan geregeld worden?**

Ziet de wethouder (of het college) hier de zorgelijkheid van in?

Horizon heeft binnen de eigen gelederen voldoende mogelijkheden. Dit zou kunnen betekenen dat jongeren buiten Noord-Holland (tijdelijk) opgevangen moeten worden. Dit is overigens geen uitzondering. Ook Transferium plaatst jongeren die specifieke hulp – die zij niet kunnen leveren - nodig hebben, in een andere JeugdzorgPlus-locatie elders in het land. JeugdzorgPlus is de meest intensieve vorm van jeugdhulp. Als een kind specifieke, intensieve hulp nodig heeft die niet binnen de eigen regio te verkrijgen is, dan kan het buiten de regio geplaatst worden. Net als binnen de gezondheidszorg gebruikelijk is wanneer iemand een specifieke operatie of behandeling nodig heeft en daarvoor bereid is een gespecialiseerd ziekenhuis verder in het land te bezoeken.

Het behouden van specialistische jeugdhulp op bovenregionaal, zelfs landsdeel-, niveau was gespreksonderwerp in het overleg van 3 april jongstleden dat de wethouders Van Gent (regio Kop Noord-Holland), Van der Ven (regio West-Friesland) en Does (regio Alkmaar) met minister De Jonge van VWS hebben gevoerd. De minister gaf daarbij aan dit proces op landsdeelniveau tussen alle regio's en alle vier de JeugdzorgPlus aanbieders in het landsdeel te willen faciliteren.

- 8. De aanbesteding hield vanaf het begin risico's in. Werd en wordt er met die risico's rekening gehouden? Is er nagedacht over een "plan B", als de zorg door Horizon toch niet zo rooskleurig blijkt als dat deze is voorgesteld?**

Wij hebben vertrouwen in de hulpverlening van Horizon. Daar waar de contractuele afspraken niet nagekomen worden, gaan we hier via de geëigende manier - namelijk via contractmanagement - op sturen.

- 9. Omdat Horizon niet de kwaliteit en veiligheid kan bieden aan minimaal 5 jeugdigen, zijn zij overgeplaatst naar Transferium. Heeft Parlan daar nog wel voldoende personeel voor in huis, gezien het vertrek van haar medewerkers na het verlies van**

